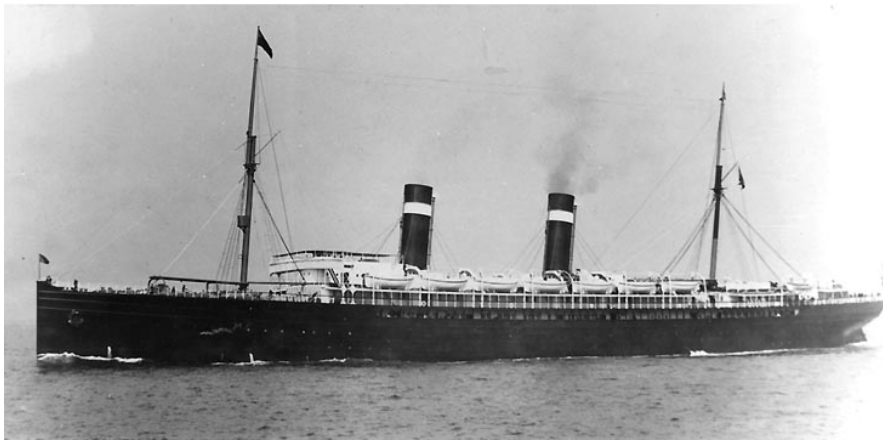

Med hopp om ett bättre liv

Några skånska emigranter 1854–1904

S/S Saint Louis seglade i maj 1904 från Southampton till New York med 798 passagerare, däribland min morfars bror Nils Persson.

Charley Nilsson

På jakt efter utvandrade släktingar

Som så många andra har jag anfäder vars släktingar utvandrat till Amerika med förhoppningen att där få det bättre än vad levnadsvillkoren hemma i Skåne medgav.

När jag under åren 2000–2001 samlade material om min släkt kunde jag få fram information om några som utvandrat. Men bara när det gällde min farfars syster Ida (vars barnbarn Al och Jerry Bergman bor i Kalifornien respektive Pennsylvania) kunde jag mer ingående redovisa* vad som hänt efter migrationen. Tio år senare har jag, framförallt tack vare olika data- och internetbaserade källor, kunnat fram en hel del ny information om släktens utvandrare.

Arbetet fortsätter, men en sammanställning av resultatet såhär långt kan ju vara på sin plats.

24 januari 2012,
Charley Nilsson

Kersti Andersdotter och Nils Persson med barnen Gunnar och Werner, ca 1899.

*/Släktberättelsen *Man har ju lite minnen* skrevs 2001. Den finns tillgänglig via vår hemsida www.vindogatan62.se under Om oss/Släktforskning. I hänvisningarna i följande text anges den som ”Minnen”. Avsnittet om Ida och hennes ättlingar finns på sidorna 15–17.

Emigrerade redan 1954

Såvitt känt var min farmors mormors morbror den förste i släkten som utvandrade till Amerika. Åbon och senare kronofjärdingsmannen **Jöns Persson** var 28 år gammal när han 1830 gifte sig med den ett år yngre Bengta Andersdotter. Tillsammans fick de åren 1831–1848 tio barn, varav fem var i livet när familjen 1854 lämnade Mätteröd och gav sig iväg med destination Amerika. Var de slog sig ner och vad som sedan skedde har hittills inte kunnat klarläggas.

Se Minnen sid 19 för mer information om den delen av släkten.

Flyttade från Höör till Philadelphia

Min farfars moster **Petronella Nilsson** föddes 1853 på torpet Tullskog, nordost om Höör. Hon gifte sig 1875 med Magnus Andersson, och något år senare flyttade de in till Höör där de fick tre döttrar och en son (*se sid 7–10 i Minnen*).

Den 1 september 1887 lämnade skräddargesällen Magnus Andersson Sverige via Malmö hamn med slutlig destination Philadelphia i Pennsylvania. Eventuellt var resten av familjen med på samma resa, men det kan också vara så att Petronella och barnen följde efter först året därpå.

Åren 1889–1894 föddes barnen Ruth, Lillian och Edwin, och i början av 1900 hyrde familjen en bostad på 1214 South Clarion Street i Philadelphia. Magnus arbetade hemifrån som skräddare med flera andra i familjen inblandade i verksamheten: dottern Hilma var byxsömmerska, Ida västsömmerska och Aron skräddare; medan de yngsta barnen av naturliga skäl gick i skolan. Den 25 oktober samma år avled Petronella och begravdes på Northwoods begravningsplats.

"Traffic congestion downtown limited the speed of electric streetcars in urban centers." Market Street, Philadelphia 1897.

Änklingen Magnus kom senare att bo hos dottern Ruth (gift Wagenhols) i Philadelphia. Han reste också vid ett tillfälle till Sverige för att hälsa på sin bror i Huaröd. När Magnus den 27 augusti 1923 återvände till sitt nya hemland med S/S United States från Köpenhamn beskrevs han som 5 fot och 11 tum (180 cm) lång, och med grått hår och blå ögon. Vid folkräkningen 1930 bodde den 78-åriga Magnus kvar hos Ruth och hennes man, och avled således först någon gång efter 1930.

Hilma

Magnus och Petronellas äldsta dotter Hilma Amanda gifte sig 1901 med jämnårig och svenskfödd Victor Palmgren. Paret flyttade till New York, där de 1910 bodde i Queens. Tio år senare senare hade de flyttat till Manhattan, där den förmodligen konstnärligt lagde Victor försörjde dem som elfenbenssnidare. År 1930 var Hilma och Victor tillbaka i Queens, där de bodde på 62nd Street och hade plats till tre vuxna inneboende. Hittills har inga uppgifter hittats om vad som senare hände Hilma och Victor, och inget har framkommit som tyder på att de fick några barn.

Ida

Ida Elviras fortsatta öden har inte helt säkert kunnat klarläggas. Mycket talar dock för att hon var identisk med den Ida Anderson som den 17 mars 1902 gifte sig med den jämnårig lantarbetaren Edward E. Warner. Paret bosatte sig i Fawn i York county, Pennsylvania, där de under åren 1904–1912 fick fyra barn. År 1930 bodde de i Hopewell, York county, där Edward arbetade på en gård och 18-åriga dottern Eva jobbade i en cigarrfabrik.

York county, Pennsylvania.

Sonen Marshall blev jordbrukare som sin far, gifte sig 1925 med Rose Thompson och fick med henne sonen Richard. Rose dog 1970, och nio år senare avled Marshall hemma i Fawn Grove, York county.

Sonen Elmer kan möjligen ha gift sig med den fem år yngre Hazel och bosatt sig i Meshoppen, Wyoming county, Pennsylvania, och vad som hände Idas och Edwards döttrar Mary och Eva – förutom ovannämnda cigarrfabriksjobb – är okänt.

Aron

Såvitt känt förblev sonen Aron Samuel ogift, och led under många år av tuberkulos. År 1930 var han intagen på Pennsylvania State Sanitorium for Tubercular i Windsor, Pennsylvania, och vid månstringsregistreringen 1942 med anledning av världskriget vårdades den 58-åriga Aron på ett sanatorium i Hamburg, Pennsylvania. Enligt registreringskortet var han 5 fot 8 tum lång och vägde 155 pund (d.v.s. 172 cm resp. 70 kg), och hade blå ögon och grått hår. Under "name and address of person who will always know your address" angavs "Mrs. Ruth Wagenhals – 5226 Sylvester St, Phila", d.v.s. Arons fem år yngre syster.

REGISTRATION CARD—(Men born on or after April 28, 1877 and on or before February 16, 1897)			
SERIAL NUMBER U. 1855	1. NAME (Print) Aaron Samuel Anderson (First) (Middle) (Last)		ORDER NUMBER
2. PLACE OF RESIDENCE (Print) T.B. Sanatorium Hamburg (Number and street) (Town, township, village, or city) (County) (State)			
[THE PLACE OF RESIDENCE GIVEN ON THE LINE ABOVE WILL DETERMINE LOCAL BOARD JURISDICTION; LINE 2 OF REGISTRATION CERTIFICATE WILL BE IDENTICAL]			
3. MAILING ADDRESS Same (Mailing address if other than place indicated on line 2. If same insert word same)			
4. TELEPHONE	5. AGE IN YEARS 58	6. PLACE OF BIRTH Hörsköne (Town & county)	
	DATE OF BIRTH Feb. 1 1884 (Month) (Day) (Yr.)	Sweden (State or country)	
7. NAME AND ADDRESS OF PERSON WHO WILL ALWAYS KNOW YOUR ADDRESS Mrs. Ruth Wagenhals - 5226 Sylvester St., Phila.			
8. EMPLOYER'S NAME AND ADDRESS Penna. Dept. of Health			
9. PLACE OF EMPLOYMENT OR BUSINESS (Number and street or R. F. D. number) (Town) (County) (State)			
I AFFIRM THAT I HAVE VERIFIED ABOVE ANSWERS AND THAT THEY ARE TRUE.			
D. S. S. Form 1 (Revised 1-1-42)	(over)	16-21630-2	Aaron S. Anderson (Registrant's signature)

United States World War II Draft Registration Card 1942. Uppenbarligen registrerades alla, oavsett de kunde bedömas som stridsdugliga eller ej.

Ester

Ester Desiderias, det yngsta av de i Sverige födda barnen till Magnus och Pernilla, vidare öden har inte kunnat klargöras. Det finns åtminstone två personer i tillgängliga register som skulle kunna vara identiska med henne, men risken att hamna på fel spår bedöms för närvarande vara alltför stor.

Ruth

Ruth M Anderson var 25 år gammal när hon 1914 gifte sig i Philadelphia med den två år äldre Frank Wagenhals (ev. Wagenhals). Tillsammans fick de 1916 dottern Ruth, och fick möjligen ytterligare några barn senare. Ruth och Frank stannade kvar i Philadelphia, där de 1942 bodde på 5226 Sylvester Street.

Lillian

Yngsta dottern Lillian gifte sig med tysklandsfödde och nio år äldre Otto W. Roseberg/Rosenberg. År 1930 bodde de i Philadelphia med barnen Henry, Otto, Clarence och Lillie. Ottos sysselsättning noterades som "manager" inom området "ice cream", d.v.s. han var något slags chef i en glassbutik eller inom glasstillverkningen. Barnens vidare öden har inte med rimlig säkerhet kunnat klargöras.

Edwin

Magnus och Petronellas yngsta barn Edwin föddes 1894. Hittills kända uppgifter tyder på att han förblev ogift och bodde i början av 1930-talet hos sin syster Lillian i Philadelphia, där han försörjde sig som hjälpreda vid någon järnvägsrelaterad verksamhet.

Blev skräddare på Manhattan

Min mormors mor Ingrid Pehrsdotter var 31 år gammal när hon i Helsingborg 1888 dog i lunginflammation, drygt ett år efter att hennes andra barn avlidit fem dagar efter födseln. Mormor Hilda togs då omhand av sin moster och hennes man, blev deras fosterbarn, och fick sedan av dem ärva det hus på Ljungsgård i Billesholm där hon och morfar kom att bo under ett fyrtiotal år.

Mormors far, änkemannen och skraddaren **Per Nilsson Nyborg**, gifte sig igen året därpå, men blev än en gång änkeman 1892. Något år senare utvandrade han till Amerika, där omkring 1895 norskättade Olana Nelson blev hans tredje fru. År 1900 bodde de på East 38th Street på Manhattan, New York, där Per (nu med efternamnet Nelson) bedrev skradderiverksamhet i hemmet och Olana var sysselsatt med "house work".

37	4	Uppigt	Uppigt	44	62	Sweden	14	14	Sweden	14	14	Sweden	X
38		Apple	Apple	44	12	U.S.	12	12	U.S.	12	12	U.S.	X
39		Lutz	Lutz	44	42	Germany	20	20	Germany	20	20	Germany	X
40		Lutz	Lutz	44	36	Germany	18	18	Germany	18	18	Germany	X
41		Katherine	Katherine	44	16	U.S.	16	16	U.S.	16	16	U.S.	X
42		Charles	Charles	44	2	U.S.	2	2	U.S.	2	2	U.S.	X
43		Olson	Olson	44	49	Sweden	14	14	Sweden	14	14	Sweden	X
44		Olana	Olana	44	35	Sweden	14	14	Sweden	14	14	Sweden	X
45		Amstrong	Amstrong	44	58	Sweden	7	7	Sweden	7	7	Sweden	X
46		Siberis	Siberis	44	26	Sweden	3	3	Sweden	3	3	Sweden	X

New York State Census 1905.

Per och Olana fick 1906 dottern Ruth, och någon gång under de närmaste åren dog skraddare Per. Änkan Olana och dottern bodde 1910 kvar på East 38th Street, där Olana försörjde dem genom att städa hos privatpersoner. Därefter saknas uppgifter om Olanas vidare öden. Vad gäller Ruth finns visserligen en del uppgifter som skulle kunna stämma in på henne, men det har inte gått att med rimlig säkerhet fastställa att de handlar om just denna Ruth Pearson.

För bakgrund se sidorna 57–58 i Minnen.

Från skånska kolgruvor till Michigans bilfabriker

Min morfars bror **Nils Persson** föddes 1868 i Skarhult, och flyttade 1873 tillsammans med föräldrar och syskon till det som idag är Billesholm. När jag skrev släkthistorien *Man har ju lite minnen* saknades i princip spår efter Nils, efter att han 1883 i Norra Vrams församling tagit ut flyttattest till födelseförsamlingen Skarhult dit han dock aldrig flyttade. Bevis på att han och familjen emigrerat fanns dock såtillvida att barnen upptogs som sterbhusdelägare i bouppteckningen 1920 efter Nils' avlidne far Pehr (se vidare *Minnen sidan 45–56*).

Sedan dess har en hel del nytt framkommit. Istället för att flytta till Skarhult kom 15-årige Nils 1883 nämligen till Östra Strö, för att där arbeta som dräng. Efter att par år återvände han till Norra Vrams församling, och fick som så många andra arbete i Södra Vrams kolfält. År 1890 gifte han sig med den två år äldre Kersti/Kerstin Andersson, och åren 1896–1902 fick de barnen Gunnar, Werner och Vega.

Men Nils tröttnade på slitet i kolgruvan, och 1904 gav han sig iväg mot Amerika. Via Southampton i England kom han efter åtta dagars färd över Atlanten med skeppet Saint Louis den 22 maj till New York City. Vid registreringen på Ellis Island redovisade han medhavda 20 dollar i kontanter, och namngav även en vän i Yatesboro, Pennsylvania, som kontaktperson.

Några månader senare följde hustrun Kerstin och barnen efter till Amerika. De åkte med S/S Germanic den 6 augusti från Southampton, och anlände den 15:e till New York med 7 dollar på fickan. Under "relative or friend" noterades "Husband Nils Persson, Box 124, Yatesboro".

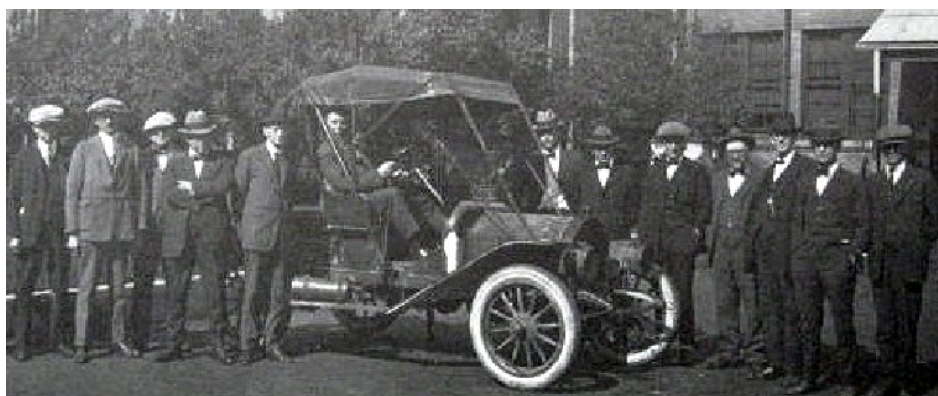
4600	Nils Persson	38	U.S.	Wife	Sweden	Billesholm	14	14	Sweden	14	14	Sweden	\$ 7 -
	Kersti Gunnar	38	U.S.	Child									
	Werner	5	U.S.										
	Vega	2	U.S.										\$ 1.50

S/S Germanics passagerarlista den 15 augusti 1904.

Riktigt vad som hände med Nils Persson själv efter ankomsten till USA 1904 är inte klarlagt, utöver att han uppenbarligen dog där någon gång före 1920.

Däremot finns lite mer att berätta om hustrun och barnen. Efter vistelsen i Yatesboro i Pennsylvania flyttade familjen, nu med familjenamnet amerikaniserat till Pearson, vidare och kom så småningom till Michigan. År 1920 bodde 56-åriga änkan Kerstin och barnen i Flint, en betydande bilindustristad i Genesee county och känd inte minst genom att General Motors startades där.

Uppgifter i den federala folkräkningen 1920 anger att Kerstin inte hade något yrke, medan samtliga barn jobbade i bilindustrin: Gunnar som förman, Werner som inspektör och Vega som ”core maker”, vilket torde motsvara gjutforms-
makare.

En Buick av årsmodell 1909 tillverkad i Flint, Michigan.

Gunnar

Sonen Erik Gunnar gifte sig den 4 april 1923 i Flint med norskättade Carolyn Tobine Anderson. År 1930 bodde de i Flint tillsammans med Carolyns bror. Gunnar var då som tidigare förman på en bilfabrik, medan Carolyn var lärare på en av stadens skolor. Inga barn finns noterade för Gunnar och Carolyn, åtminstone inte fram till 1930.

Werner

Einar Werner gifte sig med den sju år yngre Marvel O Ulman, och tillsammans fick de omkring 1923 dottern Kathryn. År 1930 bodde familjen i Grand Blanc, Michigan. Sedan är det i stort sett oklart vad som hände, förutom att Werner dog i augusti 1987 i Tawas City, Michigan, medan Marvel avled på nyårsafton samma år.

Vega

Vad slutligen gäller systemen Vega, så gifte hon sig 1922 med den 1899 i Norge födde Enoch Dahl. Paret bodde 1930 i Flint, där Enoch var trafikpolis. Enoch dog 1974 i Flushing, Michigan, medan uppgifter om Vegas död inte har påträffats. Paret hade såvitt känt inga barn.

Vistades å okänd utrikes ort

Min morfar hade ytterligare en bror som sannolikt utvandrade. **Johannes Persson** föddes i Skarhult i oktober 1866, och flyttade liksom brodern Nils och övriga i familjen till kolfälten i Södra Vram i Norra Vrams församling.

När Johannes var 17 år gammal tog han ut flyttattest till näraliggande Risekatslösa. Där upphör spåren efter Johannes, bortsett från att han 1920 i bouppteckningen efter fadern Pehr Persson nämns bland sterbhusdelägarna som ”sonen Johannes Persson å okänd utrikes ort, myndig”. Enligt vad som berättats inom släkten ska Johannes ha utvandrat till Australien, men några belägg för detta har inte kunnat hittas.

Se vidare *Minnen sidan 45–56*.

Personuppgifter

Här följer en sammanställning över de i texten nämnda personerna.

Namn	Född	Ort/förs.	Utv. år	Alt. namn	Död
Jöns Persson	1802-08-17	Matteröd	1854		
Bengt Andersdotter	1803-12-16	Matteröd	1854		
Troen Jönsdotter	1833-03-06	Matteröd	1854		
Johanna Jönsdotter	1834-11-22	Matteröd	1854		
Nils Jönsson	1836-09-29	Matteröd	1854		
Andreas Jönsson	1840-02-23	Matteröd	1854		
Christian Jönsson	1843-03-25	Matteröd	1854		
Magnus Andersson	1852-02-24	Matteröd	1887	Magnus Anderson	
Petronella Nilsdotter	1853-05-10	Höör	1887/1888	Nellie Anderson	1900-10-25 Philadelphia, PA
Hilma Am. Magnusdotter	1876-04-03	Höör	1887/1888	Hilma Anderson/Palmgren	
Ida Elvira Magnusdotter *	1879-04-17	Höör	1887/1888	Ida Anderson/Warner	
Aron Samuel Magnusson	1884-02-01	Höör	1887/1888	Aaron Anderson	
Ester Desideria Magnusd.	1886-04-13	Höör	1887/1888	Esther Anderson	
Ruth M Anderson **	1889-08	Philadelphia, PA		Ruth Wagenhols	
Lillian Anderson ***	1891-09	Philadelphia, PA		Lillie Roseberg	
Edwin G Anderson	1894-01	Philadelphia, PA			
<i>*/ barn till Ida:</i>					
Marshall Warner	1904-05-18	Fawn, PA			1979-12 Fawn, PA
Elmer Warner	ca 1906	Fawn, PA			
Mary Warner	ca 1911	Fawn, PA			
Eva Warner	ca 1912	Fawn, PA			
<i>**/barn till Ruth:</i>					
Ruth Wagenhols	1916	Philadelphia, PA			
<i>***/barn till Lillian:</i>					
Henry B Roseberg	ca 1920	Philadelphia, PA			
Otto J Roseberg	ca 1921	Philadelphia, PA			
Clarence E Roseberg	ca 1926	Philadelphia, PA			
Lillie M Roseberg	ca 1927	Philadelphia, PA			
Per Nilsson Nyborg	1856-03-17	Billeberga		Per Nelson	ca 1906–1909 New York
Nils Persson	1868-09-29	Skarhult	1904	Nils Pearson	ca 1905–1920
Kersti(n) Andersdotter	1866-03-22	Räng	1904	Kirsty Pearson	
Erik Gunnar Persson	1896-04-15	Norra Vram	1904	Gunnar/Genard Pearson	
Einar Werner Persson *	1898-09-15	Norra Vram	1904	Werner/Warner Pearson	1987-08-15 Tawas City, Michigan
Vega Adela E Persson	1902-04-24	Norra Vram	1904	Wega Pearson/Dahl	
<i>* dotter till Werner:</i>					
Kathryn L Pearson	ca 1923	Michigan			
Johannes Persson	1866-10-11	Skarhult			

Källor

För den som vill forska kring utvandringen till Amerika och andra länder finns det idag en uppsjö av olika sökmotorer och register tillgängliga på Internet. Detta underlättar givetvis forskandet väldigt mycket, samtidigt som de amerikanska källorna oftast saknar t.ex. konkreta födelsedata att förlita sig på och arbeta efter. Gapet är stort mellan de svenska, oftast mycket noggrant förda och detaljrika, kyrkoböckerna och den amerikanska folkräkningen m.fl. källor!

Immigrationskontrollplatsen på Ellis Island, New York.

Jag har i huvudsak hämtat uppgifterna om släktingarnas utvandring och boende i USA från källor tillgängliga via www.ancestry.se, kostnadsfria Ellis Islands hemsida www.ellisland.org och mormonernas utmärkta (och tillika gratis) www.familysearch.org.

Framförallt har jag använt följande källor:

- United States Federal Census (folkräkningar) 1900, 1910, 1920 och 1930.
- Iosco County, Michigan Obituaries, 1978-1990
- Michigan Births 1867-1902
- Michigan Death Index, 1971-1996
- Michigan Marriages, 1868-1925
- New York State Census 1905
- Pennsylvania County Marriages, 1885-1950
- Philadelphia, Pennsylvania, Death Certificates Index, 1803-1915
- Philadelphia, Pennsylvania, Marriage Index, 1885-1951
- U.S. Social Security Death Index
- United States World War II Draft registration Cards 1942